KOMISIJAS DIREKTĪVA 2005/43/EK

(2005. gada 23. jūnijs),

ar ko groza pielikumus Padomes Direktīvai 68/193/EEK par vīnogulāju veģetatīvās pavairošanas materiāla tirdzniecību

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu,

ņemot vērā Padomes 1968. gada 9. aprīļa Direktīvu 68/193/EEK par vīnogulāju veģetatīvās pavairošanas materiāla tirdzniecību [1], un jo īpaši tās 2. panta 1. punkta DA) apakšpunkta c) daļu, 8. panta 2 punktu, 10. panta 3. punktu un 17.a punktu,

tā kā:

(1) Direktīva 68/193/EEK nosaka Kopienas noteikumus vīnogulāju veģetatīvās pavairošanas materiāla tirdzniecībai Kopienas ietvaros. Direktīva uzskaita nosacījumus, kas jāievēro attiecībā uz augošajām kultūrām, pavairošanas materiālu, iepakojumu un marķējumu.

(2) Uzlabota augu pavairošanas tehnoloģija saskaņā ar to izaudzētos augus ļauj tirgot ne tikai tradicionālajos saišķos, bet arī podos, redeļu kastēs vai kastēs.

(3) Dalībvalstis pieprasa, lai katram tās teritorijā ražota materiāla sūtījumam, pievieno vienotu dokumentu, ir jānosaka šāda pavaddokumenta nosacījumi.

(4) Zināmus nosacījumus, kas saistīti ar pavairošanas materiālu un iesaiņojuma sastāvu, nevar attiecināt uz saskaņā ar jaunajām audzēšanas metodēm iegūto pavairošanas materiālu.

(5) Vīnogulāju audzēšanas saistošie nosacījumi izklāstīti Direktīvas 68/193/EEK I pielikumā. Tajā jāiekļauj atsauces uz pavairošanas materiāla kategoriju un tipu, no jauna pārbaudāmo atļauto kaitīgo organismu sarakstu, kā arī inspekcijas un pārbaudes metodoloģiju kultūras augšanas laikā.

(6) Pavairošanas materiālam saistošie nosacījumi izklāstīti Direktīvas 68/193/EEK II pielikumā. Pielikumā jāiekļauj atsauces uz katras kategorijas un tipa pavairošanas materiāla šķirnes un attiecīgā gadījumā – klona identitāti un tīrību, pavairošanas materiāla inspicēšanas un dažāda tipa pavairošanas materiālu klasificēšanas metodoloģiju.

(7) Iesaiņojumam saistošie nosacījumi izklāstīti Direktīvas 68/193/EEK III pielikumā. Tajā jāiekļauj atsauce uz pavairošanas materiāla tipu attiecībā uz tā daudzumu iepakojuma vienībā.

(8) Nosacījumi par etiķeti un pavaddokumentu izklāstīti Direktīvas 68/193/EEK IV pielikumā. Tajā jāiekļauj visa Direktīvas 68/193/EEK 10. pantā prasītā informācija par pavairošanas materiālu.

(9) Vīnogulāju pavairošanas materiāla augšanas cikls ilgst vairākus gadus un pārbaudei un testēšanai nepieciešamais laiks ir samērā ilgstošs. Ātra jauno nosacījumu ieviešana varētu izraisīt jaunajām prasībām atbilstoša pavairošanas materiāla deficītu. Ir lietderīgi paredzēt pārejas periodu, lai panāktu jau sagatavotā pavairošanas materiāla atbilstību I, II un IV pielikumā izklāstītajiem jaunajiem nosacījumiem.

(10) Tādēļ atbilstoši jāgroza Direktīva 68/193/EEK.

(11) Šajā direktīvā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Pastāvīgās lauksaimniecības, dārzkopības un mežsaimniecības sēklu un pavairošanas materiāla komitejas atzinumu,

[1] OV L 93, 17.4.1968., 15. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003 (OV L 268, 18.10.2003., 1. lpp.).

IR PIEŅĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Direktīvas 68/193/EEK I – IV pielikumu aizstāj ar šīs direktīvas I – IV pielikumu.

2. pants

1. Dalībvalstis vēlākais līdz 2006. gada 31. jūlijam pieņem un publicē šīs direktīvas prasību izpildīšanai nepieciešamos normatīvos un administratīvos aktus. Dalībvalstis tūlīt dara zināmus Komisijai minēto aktu tekstus, kā arī minēto aktu un šīs direktīvas korelācijas tabulu.

Dalībvalstis piemēro minētos aktus no 2006. gada 1. augusta.

Kad dalībvalstis pieņem minētos tiesību aktus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālai publikācijai. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāma šāda atsauce.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus savu tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

3. pants

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

4. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē, 2005. gada 23. jūnijā

Komisijas vārdā —

Komisijas loceklis

Markos KYPRIANOU

I PIELIKUMS

NOSACĪJUMI ATTIECĪBĀ UZ AUGOŠAJĀM KULTŪRĀM

1. Kultūrai piemīt identitāte un tīrība šķirnes un, ja nepieciešams, arī klona ziņā.

2. Stādījuma audzēšanas apstākļi un augošās kultūras attīstības stadija ir tāda, kas ļauj pienācīgi pārbaudīt kultūras identitāti un tīrību šķirnes un, ja nepieciešams, arī klona ziņā, kā arī attiecībā uz tās veselības stāvokli.

3. Eksistē pietiekamas garantijas par to, ka augsnē vai nepieciešamības gadījumā kultūras substrātā nav kaitīgi organismi vai to pārnēsātāji, jo īpaši nematodes, kas pārnēsā vīrusu slimības. Potcelmu un spraudeņu audzētavas veido atbilstošos apstākļos, lai izvairītos no jebkāda inficēšanās riska ar kaitīgiem organismiem.

4. Kaitīgo organismu klātbūtnei, kas samazina pavairošanas materiāla lietderību, jābūt viszemākajā iespējamā līmenī.

5. No 5.1. līdz 5.5. apakšpunktam minētie nosacījumi piemērojami īpaši attiecībā uz a), b) un c) apakšpunktā minētajiem kaitīgajiem organismiem.

   a) Infekciozās deģenerācijas komplekss: vīnogulāju vēdekļveida lapu vīruss (GFLV), Arabis mozaīkas vīruss (ArMV);

   b) vīnogulāju lapu saritināšanās slimība. Ar slimību saistītais 1. vīruss (GLRaV-1) un 3. vīruss (GLRaV-3);

   c) vīnogulāju plankumainības vīruss (GFkV) (tikai potcelmiem).

5.1. Oficiālas pārbaudes laikā ir konstatēts, ka potcelmu audzētavās, kurās ražo sākotnējo pavairošanas materiālu, nav atrasti 5. punkta a), b) un c) apakšpunktā minētie kaitīgie organismi. Pārbaude balstās uz augu veselības testu rezultātiem, kas iegūti ar indeksēšanas vai kādu citu starptautiski atzītu uz visiem augiem attiecināmu testēšanas metodi. Šos testus apstiprina ik pa pieciem gadiem veicamo visu augu veselības pārbaužu rezultāti par organismiem, kas minēti 5. punkta a) un b) apakšpunktā.

Inficētie augi ir jāiznīcina. Cēloņus defektiem, ko izraisījuši iepriekšminētie kaitīgie organismi vai citi faktori, reģistrē lietā, kurā tiek uzglabāti ieraksti par potcelmu audzētavām.

5.2. Oficiālas pārbaudes laikā konstatē, ka potcelmu audzētavās, kurās ražo bāzes pavairošanas materiālu, nav atrasti 5. punkta a), b) un c) apakšpunktā minētie kaitīgie organismi. Pārbaude balstās uz visu augu veselības testu rezultātiem. Šos testus veic vismaz reizi sešos gados, sākot no trīs gadus vecām potcelmu audzētavām.

Gadījumos, ja oficiālas kultūras pārbaudes visiem augiem notiek katru gadu, augu veselības testus veic vismaz reizi sešos gados, sākot no sešus gadus vecām potcelmu audzētavām.

Inficētie augi ir jāiznīcina. Cēloņus defektiem, ko izraisījuši iepriekšminētie kaitīgie organismi vai citi faktori, reģistrē lietā, kurā tiek uzglabāti ieraksti par potcelmu audzētavām.

5.3. Oficiāla pārbaude konstatē, ka potcelmu audzētavās, kurās paredzēts ražot sertificētu materiālu, nav atrasti 5. punkta a), un b) apakšpunktā minētie kaitīgie organismi. Pārbaude balstās uz augu veselības testu rezultātiem, kas iegūti apsekojumā saskaņā ar analīzes un kontroles procedūru metodēm, kuras atbilst vispārpieņemtām un standartizētām normām. Šos testus veic vismaz reizi desmit gados, sākot no piecus gadus vecām potcelmu audzētavām.

Gadījumos, ja oficiālas kultūras pārbaudes visiem augiem notiek katru gadu, augu veselības testus veic vismaz reizi desmit gados, sākot no desmit gadus vecām potcelmu audzētavām.

Nederīgais materiāls, kas radies 5. punkta a) un b) apakšpunktā minēto kaitīgo organismu iedarbības rezultātā, potcelmu audzētavās nedrīkst pārsniegt 5 % robežu. Inficētie augi ir jāiznīcina. Cēloņus defektiem, ko izraisījuši iepriekšminētie kaitīgie organismi vai citi faktori, reģistrē lietā, kurā tiek uzglabāti ieraksti par potcelmu audzētavām.

5.4. Nederīgais materiāls, kas radies 5. punkta a) un b) apakšpunktā minēto kaitīgo organismu iedarbības rezultātā, potcelmu audzētavās, kurās paredzēts ražot sertificētu materiālu, nedrīkst pārsniegt 10 % robežu. Inficētie augi ir jāiznīcina no pavairošanas stadijas. Cēloņus defektiem, ko izraisījuši iepriekšminētie kaitīgie organismi vai citi faktori, reģistrē lietā, kurā tiek uzglabāti ieraksti par potcelmu audzētavām.

5.5. Ikgadēja oficiāla pārbaude ar vizuālām metodēm un, nepieciešamības gadījumā, arī citiem atbilstošiem testiem un/vai atkārtotu lauka apskati konstatē, ka spraudeņu audzētavās nav atrasti 5. punkta a) un b) apakšpunktā minētie kaitīgie organismi.

5.6. a) Dalībvalstis var nolemt nepieņemt 5.1. un 5.2. punktā noteikto līdz 2011. gada 31. jūlijam, ņemot vērā jau eksistējošās potcelmu audzētavas, kas darbojās sākotnējā vai bāzes pavairošanas materiāla audzēšanā dienā, kad stājās spēkā Komisijas Direktīva 2005/43/EK (*).

b) Dalībvalstis var nolemt nepieņemt 5.3. punktā noteikto līdz 2012. gada 31. jūlijam, ņemot vērā jau eksistējošās potcelmu audzētavas, kas darbojās sākotnējā vai bāzes pavairošanas materiāla audzēšanā dienā, kad stājās spēkā Direktīva 2005/43/EK.

c) Ja dalībvalstis izvēlas nepielietot 5.1. un 5.2. punktā teikto vai 5.3. punktu, kā aprakstīts augstāk minētajos a) un b) apakšpunktā, tām ir jāievēro sekojoši noteikumi.

No bāzes materiālam un sākotnējam pavairošanas materiālam paredzētām kultūrām ir jāizskauž kaitīgas vīrusu slimības, jo īpaši vīnogulāju virālā izviršana un lapu ritināšanās. Citu kategoriju pavairošanas materiāla gatavošanai paredzētas kultūras uztur brīvas no augiem, kas uzrāda vīrusu slimību simptomus.

(*) OV L 164, 24.6.2005., 37. lpp.

6. Spraudeņu audzētavas neveido vīna dārza vai potcelmu audzētavas teritorijā. Mazākais pieļaujamais attālums no vīna dārza vai potcelmu audzētavas ir trīs metri.

7. Pavairošanas materiāls, kas tiek izmantots sākotnējai pavairošanai, atkārtoti potētiem potzariem, audzētavu spraudeņiem, apsakņotiem spraudeņiem vai apsakņotiem potzariem, jāņem no audzētavām, kas ir pārbaudītas un apstiprinātas.

8. Neskarot iepriekš 5. punktā minēto oficiālo pārbaudi, ir jānotiek vismaz vienai oficiālai kultūras pārbaudei. Papildu kultūras pārbaudes veic strīdīgos gadījumos saistībā ar jautājumiem, ko var izlemt, neskarot pavairošanas materiāla kvalitāti.

II PIELIKUMS

NOSACĪJUMI ATTIECĪBĀ UZ PAVAIROŠANAS MATERIĀLU

I. VISPĀRĪGI NOSACĪJUMI

1. Pavairošanas materiālam piemīt šķirnes identitāte un tīrība un, nepieciešamības gadījumā, arī klonu tīrība. Standartmateriāla tirdzniecībā var būt 1 % pielaide.

2. Pavairošanas materiāla pieļaujamā zemākā tehniskā tīrība ir 96 %.

Par tehniskiem piemaisījumiem uzskata šādus:

a) pilnīgi vai daļēji izkaltušu pavairošanas materiālu, pat tad, ja tas pēc izkalšanas ir ticis mērcēts ūdenī;

b) bojātu, saliektu vai savainotu pavairošanas materiālu, jo īpaši, ja tas ir krusas vai sala bojāts, vai arī sadauzīts vai salauzts;

c) materiālu, kas neatbilst tālāk minētajā III punktā izvirzītajām prasībām.

3. Vīnogulāju atvases ir sasniegušas pienācīgu koksnes brieduma pakāpi.

4. Kaitīgo organismu klātbūtnei, kas samazina pavairošanas materiāla lietderību, jābūt viszemākajā iespējamā līmenī.

Pavairošanas materiāls ar skaidrām pazīmēm vai simptomiem par tādu kaitīgo organismu klātbūtni, pret kuriem neeksistē efektīvi aizsarglīdzekļi, ir jālikvidē.

II. ĪPAŠIE NOSACĪJUMI

1. **Apsakņoti potzari**

Apsakņoti potzari, kas sastāv no vienas un tās pašas kategorijas reproduktīvā materiāla, ir klasificējami šajā kategorijā.

Apsakņoti potzari, kas sastāv no dažādu kategoriju reproduktīvā materiāla, ir klasificējami zemākajā to sastādošo elementu kategorijā.

2. **Pagaidu atkāpe**

Dalībvalstis var nepielietot 1. punktā paredzētos noteikumus līdz 2010. gada 31. jūlijam attiecībā uz apsakņotiem potzariem, kas sastāv no sākotnējā pavairošanas materiāla, kurš ir uzpotēts pamata pavairošanas materiālam. Ja dalībvalstis nolemj nepielietot 1. punkta noteikumus, tām ir jāievēro šāds noteikums.

Apsakņoti potzari, kas sastāv no sākotnēja pavairošanas materiāla, kas uzpotēts pamatpavairošanas materiālam, ir uzskatāms par sākotnēju pavairošanas materiālu.

III. KLASIFICĒŠANA

1. **Potcelmu spraudeņi potēšanai, audzētavas spraudeņi un atkārtoti potēti potzari**

Diametrs

Attiecināms uz lielāko diametru sadaļā. Šis standarts nav attiecināms uz stiebraugu spraudeņiem.

a) Potcelmu spraudeņi potēšanai un atkārtoti potēti potzari:

aa) lielākais diametrs: 6,5 līdz 12 mm;

ab) maksimālais resnākā gala diametrs: 15 mm, atskaitot gadījumus, kad atkārtoti potētie potzari ir paredzēti potēšanai *in situ*;

b) Spraudeņi no audzētavām:

minimālais augšējais diametrs: 3,5 mm.

2. **Apsakņoti spraudeņi**

A. *Diametrs*

Diametram, kas mērīts starpmezglu posma vidū zem izauguma pagarinājuma un līdz pat garākajai asij, ir jābūt vismaz 5 mm. Šis standarts neattiecas uz apsakņotiem stiebraugu spraudeņiem.

B. *Garums*

Attālums no zemākā punkta, kur parādās saknes, līdz pieauguma sākumpunktam ir vismaz:

a) 30 cm apsakņotiem spraudeņiem, kas paredzēti potēšanai; taču Sicīlijai paredzētajiem apsakņotajiem spraudeņiem šis garums ir 20 cm;

b) 20 cm visiem pārējiem apsakņotajiem spraudeņiem.

Šis standarts nav piemērojams apsakņotiem spraudeņiem, kas iegūti no stiebrzāļu pavairošanas materiāla.

C. *Saknes*

Katram augam ir vismaz trīs labi attīstītas un izvērstas saknes. Tomēr šķirnei 420 A var būt tikai divas labi attīstītas saknes, ar noteikumu, ka tās atrodas pretējās pusēs.

D. *Stolons*

Lai nebojātu diafragmu, griezumam ir jābūt pietiekamā attālumā zem tās, taču ne vairāk kā vienu centimetru zemāk.

3. **Apsakņoti potzari**

A. *Garums*

Stumbram jābūt vismaz 20 cm garam.

Šis standarts nav piemērojams apsakņotiem spraudeņiem, kas iegūti no stiebrzāļu pavairošanas materiāla.

B. *Saknes*

Katram augam ir vismaz trīs labi attīstītas un izvērstas saknes. Tomēr šķirnei 420 A var būt tikai divas labi attīstītas saknes, ar noteikumu, ka tās atrodas pretējās pusēs.

C. *Savienojuma vieta*

Katram augam ir atbilstošs, vienmērīgs un drošs savienojums.

D. *Stolons*

Lai nebojātu diafragmu, griezumam ir jābūt pietiekamā attālumā zem tās, taču ne vairāk kā vienu centimetru zemāk.

III PIELIKUMS

IEPAKOJUMS

Iepakojumu vai saišķu sastāvs

1 – tips	2 – vienību skaits	3 – maksimālais daudzums
1. Apsakņoti potzari	25, 50, 100 vai 100 vienību daudzkārtņi	500
2. Apsakņoti spraudeņi	50, 100 vai 100 vienību daudzkārtņi	500
3. Atkārtoti potēti potzari		
— ar vismaz piecām izmantojamām acīm	100 vai 200	200
— ar vienu izmantojamu aci	500 vai 500 vienību daudzkārtņi	5 000
4. Potēšanai paredzēti potcelmi	100 vai 100 vienību daudzkārtņi	1 000
5. Spraudeņi no audzētavām	100 vai 100 vienību daudzkārtņi	500

ĪPAŠI NOSACĪJUMI

I. *Nelieli daudzumi*

Nepieciešamības gadījumā visu veidu un kategoriju, ieskaitot 1. slejā minēto sākotnējo pavairošanas materiālu, iepakojuma un saišķu apjoms (atsevišķo vienību skaits) var būt mazāks par augstāk 2. slejā minēto.

II. *Vīnogulāju stādi ar saknēm jebkurā substrātā podos, redeļu kastēs un kastēs.*

Vienību skaits un maksimālais daudzums nav piemērojams.

IV PIELIKUMS

MARĶĒJUMS

A. ETIĶETE

I. **Nepieciešamā informācija**

1. EK standarti

2. Ražotājvalsts

3. Iestāde, kas atbild par sertificēšanu vai pārbaudi, un dalībvalsts, vai arī to sākumburti

4. Personas, kas atbild par noslēgšanu, vārds un adrese vai identifikācijas numurs

5. Sugas nosaukums

6. Materiāla veids

7. Kategorija

8. Šķirne un, pēc vajadzības, klons. Apsakņotu spraudeņu gadījumā norāde ir attiecināma kā uz potcelmiem, tā arī uz atkārtoti potētiem potzariem

9. Partijas atsauces numurs

10. Daudzums

11. Garums – attiecas vienīgi uz potēšanai paredzētiem potcelmiem. Jāuzrāda minimālo spraudeņu garums attiecīgajā partijā

12. Ražas gads.

II. **Obligātie nosacījumi**

Etiķetei jāatbilst šādām prasībām:

1. etiķetei jābūt neizdzēšami uzdrukātai un skaidri salasāmai;

2. etiķeti jāpievieno redzamā vietā tā, lai tā būtu skaidri redzama;

3. informācija, kas minēta A panta I punktā nekādā gadījumā nedrīkst būt paslēpta, neskaidra vai aizsegta ar kādu citu tekstu vai attēlu;

4. informācijai, kas minēta A panta I punktā, jāatrodas vienā redzamības laukā.

III. **Izņēmumi, kas attiecināmi uz maziem daudzumiem, kuri paredzēti tieši gala patērētājam**

1. *Vairāk par vienu vienību*

Prasītā informācija etiķetē saskaņā ar I panta 10 punktu nosaka: "Precīzs vienību skaits iepakojumā vai saišķī".

2. *Tikai viena vienība*

Turpmākā informācija, kas noteikta A.I punktā nav nepieciešama:

— Materiāla veids

— Kategorija

— Partijas atsauces numurs

— Daudzums

— Garums – attiecas vienīgi uz potēšanai paredzētiem potcelmiem

— Ražas gads.

IV. **Izņēmumi, kas attiecas uz vīnogulājiem podos, redeļu kastēs vai kastēs**

Gadījumā, ja apsakņotajiem vīnogulāju stādiem jebkādā substrātā podos, redeļu kastēs vai kastēs to saiņojuma dēļ nav iespējams izpildīt visas iepakojuma noslēgšanas prasības (ieskaitot marķēšanu):

a) pavairošanas materiāls jāuzglabā atsevišķās partijās, kas ir pienācīgi identificētas pēc šķirnēm un, attiecīgā gadījumā, pēc klona un pēc atsevišķo vienību skaita;

b) oficiāla etiķete nav obligāta;

c) pavairošanas materiālam jāpievieno B pantā norādītais pavaddokuments.

B. PAVADDOKUMENTS

I. **Nosacījumi, kas jāizpilda**

Ja dalībvalstis pieprasa sagatavot pavaddokumentu:

a) tas jāpiegādā vismaz divās kopijās (preces nosūtītājam un saņēmējam);

b) saņēmēja kopijai jāpavada piegādi no nosūtīšanas vietas līdz saņemšanas vietai;

c) tajā jāuzrāda visa sekojošajā II punktā norādītā informācija par atsevišķām piegādes partijām;

d) minētais dokuments jāsaglabā vismaz vienu gadu un jāuzrāda oficiālajām kontroles iestādēm.

II. **Iekļaujamās informācijas saraksts**

1. EK standarti
2. Ražotājvalsts
3. Iestāde, kas atbild par sertificēšanu vai pārbaudi, un dalībvalsts, vai arī to sākumburti
4. Skaits
5. Nosūtītājs (adrese, reģistrācijas numurs)
6. Saņēmējs (adrese)
7. Sugas nosaukums
8. Materiāla tips(-i)
9. Kategorija(-as)
10. Šķirne(-es) un, pēc vajadzības, klons(-i). Apsakņotu spraudeņu gadījumā norāde ir attiecināma kā uz potcelmiem, tā arī uz atkārtoti potētiem potzariem
11. Augu skaits partijā
12. Kopējais partiju skaits
13. Piegādes termiņš.